

DIREKTIVE

DIREKTIVA 2007/66/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 11. decembra 2007

o spremembi direktiv Sveta 89/665/EGS in 92/13/EGS glede izboljšanja učinkovitosti revizijskih postopkov oddaje javnih naročil

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 95 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽²⁾,v skladu s postopkom, določenim v členu 251 Pogodbe ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Direktivi Sveta 89/665/EGS z dne 21. decembra 1989 o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o uporabi revizijskih postopkov oddaje javnih naročil za preskrbo in javnih naročil za gradnje ⁽⁴⁾ ter 92/13/EGS z dne 25. februarja 1992 o uskladitvi zakonov in drugih predpisov o uporabi pravil Skupnosti za oddajo javnih naročil podjetij na vodnem, energetskem, transportnem in tele-

komunikacijskem področju ⁽⁵⁾ obravnavata revizijske postopke na področju javnih naročil, ki jih oddajo naročniki iz člena 1(9) Direktive 2004/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004 o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil gradenj, blaga in storitev ⁽⁶⁾, in naročniki iz člena 2 Direktive 2004/17/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004 o usklajevanju postopkov javnih naročil naročnikov v vodnem, energetskem in transportnem sektorju ter sektorju poštnih storitev ⁽⁷⁾. Cilj direktiv 89/665/EGS in 92/13/EGS je zagotoviti učinkovito uporabo direktiv 2004/18/ES in 2004/17/ES.

- (2) Direktivi 89/665/EGS in 92/13/EGS se zato uporabljata samo za javna naročila, ki sodijo v področje uporabe direktiv 2004/18/ES in 2004/17/ES, kakor ju razlaga Sodišče Evropskih skupnosti, ne glede na to, kakšen razpisni postopek ali sredstvo za objavo razpisa se uporabi, vključno z natečaji, sistemi za preverjanje usposobljenosti in dinamičnimi nabavnimi sistemi. V skladu s sodno prakso Sodišča Evropskih skupnosti bi morale države članice zagotoviti učinkovita in hitra pravna sredstva zoper odločitve, ki jih naročniki sprejmejo glede tega, ali določeno javno naročilo sodi v osebno in vsebinsko področje uporabe direktiv 2004/18/ES in 2004/17/ES.

- (3) Posvetovanja z zainteresiranimi stranmi in sodna praksa Sodišča so razkrili določeno število pomanjkljivosti v trenutno veljavnih mehanizmih revizijskih postopkov v državah članicah. Te pomanjkljivosti so takšne, da mehanizmi, uvedeni v direktivah 89/665/EGS in 92/13/EGS, ne omogočajo vedno, da bi se zagotovila skladnost s pravom Skupnosti, zlasti na stopnji, ko bi se kršitve še lahko odpravile. Posledično bi bilo treba povečati zagotovila glede preglednosti in nediskriminacije, ki so cilj teh

⁽¹⁾ UL C 93, 27.4.2007, str. 16.

⁽²⁾ UL C 146, 30.6.2007, str. 69.

⁽³⁾ Mnenje Evropskega parlamenta z dne 21. junija 2007 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in Sklep Sveta z dne 15. novembra 2007.

⁽⁴⁾ UL L 395, 30.12.1989, str. 33. Direktiva, kakor je bila spremenjena z Direktivo 92/50/EGS (UL L 209, 24.7.1992, str. 1).

⁽⁵⁾ UL L 76, 23.3.1992, str. 14. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo Sveta 2006/97/ES (UL L 363, 20.12.2006, str. 107).

⁽⁶⁾ UL L 134, 30.4.2004, str. 114. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2006/97/ES.

⁽⁷⁾ UL L 134, 30.4.2004, str. 1. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2006/97/ES.

direktiv, za zagotovitev, da Skupnost kot celota v polnosti izkoristi pozitivne učinke posodobitve in poenostavitve predpisov o oddaji javnih naročil, doseženi z direktivama 2004/18/ES in 2004/17/ES. Zato bi bilo treba direktivi 89/665/EGS in 92/13/EGS spremeniti z dodajanjem bistvenih pojasnil, ki bodo omogočila dosego rezultatov, za katere si prizadeva zakonodajalec Skupnosti.

- (4) Med ugotovljenimi pomanjkljivostmi je zlasti dejstvo, da ni določen rok, ki bi omogočal učinkovito revizijo med odločitvijo o oddaji javnega naročila in sklenitvijo zadevne pogodbe. To včasih povzroči, da naročniki, ki želijo, da bi posledice sporne odločitve o oddaji postale trajne, hitijo s podpisom pogodbe. Da bi odpravili to pomanjkljivost, ki močno ovira učinkovito sodno varstvo zadevnih ponudnikov, namreč tistih ponudnikov, ki še niso bili dokončno izključeni, bi bilo treba predvideti minimalno obdobje mirovanja, v katerem se sklenitev pogodbe odloži, ne glede na to, ali do sklenitve pogodbe pride ob podpisu pogodbe ali ne.
- (5) Pri trajanju minimalnega obdobja mirovanja bi bilo treba upoštevati različna komunikacijska sredstva. Če se uporabijo hitra komunikacijska sredstva, je lahko rok krajši kot v primeru, če se uporabijo druga komunikacijska sredstva. Ta direktiva predvideva le minimalna obdobja mirovanja. Države članice lahko same uvajajo in ohranjajo obdobja mirovanja, ki so daljša od minimalnih obdobj. Poleg tega se lahko odločijo, katero obdobje se uporablja, kadar se različna komunikacijska sredstva uporabljajo kumulativno.
- (6) Obdobje mirovanja bi morale zadevnim ponudnikom omogočati dovolj časa, da preučijo odločitev o oddaji naročila in ocenijo, ali je primerno sprožiti revizijski postopek. Ko se zadevnim ponudnikom sporoči odločitev o oddaji naročila, bi jim bilo treba dati ustrezne informacije, ki so bistvenega pomena pri zahtevanju učinkovitega revizijskega postopka. Enako velja za kandidate, ki jim naročnik ni pravočasno zagotovil informacij o zavrnitvi njihove prijave za sodelovanje.
- (7) Te ustrezne informacije vključujejo še posebej povzetek ustreznih razlogov, kakor so določeni v členu 41 Direktive 2004/18/ES in v členu 49 Direktive 2004/17/ES. Ker je trajanje obdobja mirovanja po posameznih državah

članicah različno, je pomembno tudi, da se zadevne ponudnike in kandidate obvesti o trajanju obdobja, v katerem lahko vložijo zahtevek za revizijo postopka.

- (8) Ta vrsta minimalnega obdobja mirovanja naj se ne bi uporabljala, če Direktiva 2004/18/ES ali Direktiva 2004/17/ES ne zahtevata predhodne objave obvestila o naročilu v *Uradnem listu Evropske unije*, zlasti v vseh skrajno nujnih primerih, določenih v členu 31(1)(c) Direktive 2004/18/ES ali členu 40(3)(d) Direktive 2004/17/ES. V teh primerih zadostuje, da se zagotovijo učinkoviti revizijski postopki po sklenitvi pogodbe. Podobno temu obdobje mirovanja ni potrebno, če je ponudnik, ki se mu naročilo odda, tudi edini zadevni ponudnik in to ne zadeva nobenega kandidata. V tem primeru v razpisnem postopku ni druge osebe, ki bi imela interes, da prejme obvestilo in izkoristi obdobje mirovanja, ki omogoča učinkovito revizijo.
- (9) Nenazadnje lahko pri naročilih, ki temeljijo na okvirnem sporazumu ali dinamičnem nabavnem sistemu, obvezno obdobje mirovanja vpliva na učinkovitost, ki naj bi jo prinesli ti razpisni postopki. Zato bi lahko države članice namesto uvedbe obveznega obdobja mirovanja predvidele neveljavnost kot učinkovito kazen – v skladu s členom 2d direktiv 89/665/EGS in 92/13/EGS – za kršitve druge alineje drugega pododstavka člena 32(4), člena 33(5) in (6) Direktive 2004/18/ES ter člena 15(5) in (6) Direktive 2004/17/ES.
- (10) V primerih iz člena 40(3)(i) Direktive 2004/17/ES za naročila na podlagi okvirnega sporazuma ni potrebna predhodna objava obvestila o javnem naročilu v *Uradnem listu Evropske unije*. V teh primerih obdobje mirovanja ne bi smelo biti obvezno.
- (11) Kadar država članica zahteva, da oseba, ki namerava uporabiti postopek revizije, o tem obvesti naročnika, je treba pojasniti, da to ne bi smelo vplivati na obdobje mirovanja ali katero koli drugo obdobje, v katerem se lahko zaprosi za revizijo. Poleg tega, kadar država članica zahteva, da mora zadevna oseba revizijo najprej zahtevati pri naročniku, bi bilo treba zagotoviti, da ima ta oseba na voljo razumen minimalni rok, da zadevo predloži pristojnemu revizijskemu organu pred sklenitvijo pogodbe, kadar bi želela ugovarjati odgovoru naročnika ali se odzvati na dejstvo, da ta odgovora ni predložil.

- (12) Uvedba revizije malo pred iztekom minimalnega obdobja mirovanja ne bi smela povzročiti, da organ, pristojen za revizijske postopke, ne bi imel minimalnega časa, potrebnega za ukrepanje, zlasti za podaljšanje roka začasno odložitev sklenitve pogodbe. Tako je treba predvideti neodvisno minimalno obdobje mirovanja, ki se ne bi smelo izteči, preden revizijski organ ne sprejme odločitve o zahtevku za revizijo. To revizijskemu organu ne bi smelo preprečiti, da predhodno oceni, ali je revizija kot taka dopustna. Države članice lahko določijo, da se to obdobje izteče, ko revizijski organ sprejme odločitev o uporabi začasnih ukrepov, vključno z nadaljnjim odlogom sklenitve naročila, ali ko revizijski organ sprejme vsebinsko odločitev o zadevi, zlasti o uporabi razveljavitve nezakonitih odločitev.
- (13) Z namenom boja proti nezakoniti oddaji naročil na podlagi neposrednega dogovora, kar je Sodišče Evropskih skupnosti opredelilo kot najhujšo kršitev zakonodaje Skupnosti na področju javnih naročil s strani naročnika, bi bilo treba predvideti učinkovito, sorazmerno in odvračilno kazen. Zato bi bilo treba naročila, ki izvirajo iz nezakonite oddaje na podlagi neposrednega dogovora, načeloma šteti za neveljavna. Neveljavnost ne bi smela biti samodejna, temveč bi jo moral potrditi neodvisni revizijski organ ali pa bi morala biti rezultat njegove odločitve.
- (14) Neveljavnost je najučinkovitejši način ponovne vzpostavitve konkurenčnosti in ustvarjanja novih poslovnih priložnosti za tiste gospodarske subjekte, ki jim je bila priložnost za konkuriranje nezakonito odvzeta. Oddaja naročil na podlagi neposrednega dogovora v smislu te direktive bi morala zajemati vsako oddajo naročila, ki ni bila predmet predhodnega obvestila o naročilu v *Uradnem listu Evropske unije*, v smislu Direktive 2004/18/ES. To je v skladu s postopkom oddaje javnega naročila brez predhodnega javnega razpisa v smislu Direktive 2004/17/ES.
- (15) Možne utemeljitve za oddajo naročila na podlagi neposrednega dogovora v smislu te direktive bi lahko vključevale izjeme iz členov 10 do 18 Direktive 2004/18/ES, uporabo členov 31, 61 ali 68 Direktive 2004/18/ES, oddajo naročila storitev v skladu s členom 21 Direktive 2004/18/ES ali zakonito oddajo naročila „znotraj naročnika“, kakor jo razlaga Sodišče.
- (16) Isto velja za javna naročila, ki izpolnjujejo pogoje za izključitev ali posebno ureditev v skladu s členi 5(2), 18 do 26, 29, 30 ali 62 Direktive 2004/17/ES, za primere, ki vključujejo uporabo člena 40(3) Direktive 2004/17/ES ali za oddajo naročila storitev v skladu s členom 32 Direktive 2004/17/ES.
- (17) Revizijski postopek bi moral biti na voljo vsaj vsaki osebi, ki ima ali je imela interes, da bi dobila določeno naročilo, in ki je bila oškodovana ali pa ji grozi oškodovanje zaradi domnevne kršitve.
- (18) Za preprečitev hujših kršitev obdobja mirovanja in samodejne začasne prekinitve – spoštovanje teh obveznosti je predpogoj za učinkovito revizijo – bi se morale uporabiti učinkovite kazni. Pogodbe, katerih sklenitev pomeni kršitev obdobja mirovanja in samodejne začasne prekinitve, bi se morala zato načeloma šteti za neveljavna v primeru, ko se hkrati kršijo določbe Direktive 2004/18/ES ali Direktive 2004/17/ES, v kolikor te kršitve vplivajo na možnosti ponudnika, ki zaprosi za revizijo, da bi pridobil javno naročilo.
- (19) V primeru drugih kršitev formalnih zahtev lahko države članice odločijo, da je uporaba načela neveljavnosti neprimerna. V teh primerih bi morale imeti države članice možnost, da določijo alternativne kazni. Alternativne kazni bi morale biti omejene na odreditev globe, ki se plača organu ali telesu, ki je neodvisno od naročnika, ali skrajšanje trajanja pogodbe. Podrobnosti alternativnih kazni in pravila za njihovo uporabo določijo države članice.
- (20) Ta direktiva ne bi smela izključevati uporabe strožjih kazni, ki so v skladu z nacionalnim pravom.
- (21) S tem, da bi države članice določile pravila, s katerimi bi se zagotovilo, da se bo naročilo štelo za neveljavno, bi morali doseči, da bi se pravice in obveznosti, ki jih imata stranki iz naslova naročila, nehale uveljavljati in izvajati. Posledice, ki izhajajo iz dejstva, da se naročilo šteje za neveljavno, bi bilo treba določiti z nacionalno zakonodajo. Z nacionalno zakonodajo se lahko denimo razveljavijo vse že izpolnjene pogodbene obveznosti z veljavnostjo za nazaj (*ex tunc*), ali pa se, nasprotno, omeji obseg razveljavitve na tiste obveznosti, ki bi jih bilo treba še izpolniti (*ex nunc*). To ne bi smelo pripeljati do tega, da v primerih, ko so bile obveznosti, ki izhajajo iz naročila, že v celoti ali skoraj v celoti izpolnjene, ne bi obstajale učinkovite kazni. V takih primerih bi morale države članice zagotoviti tudi alternativne kazni, pri katerih bi se upoštevalo, v kolikšni meri določeno naročilo ostaja v veljavi v skladu z nacionalnim pravom. Podobno se z nacionalno zakonodajo določijo posledice v zvezi z morebitno izterjavo zneskov, ki so morda že bili izplačani, in v zvezi z vsemi drugimi oblikami morebitnega povračila, vključno z denarnim nadomestilom, če nadomestilo v naravi ni možno.

- (22) Za zagotovitev sorazmernosti uporabljenih kazni pa lahko države članice organu, pristojnemu za revizijske postopke, dajo možnost, da naročila ne postavi pod vprašaj ali da prizna nekatere ali vsečasne učinke naročila, kadar izjemne okoliščine danega primera zahtevajo upoštevanje določenih nujnih ali neizbežnih razlogov splošnega interesa. V teh primerih bi se morale uporabiti alternativne kazni. Revizijski organ, neodvisen od naročnika, bi moral preučiti vse pomembne vidike, da bi ugotovil, ali prevladujoči razlogi splošnega interesa terjajo, da se učinki naročila ohranijo.
- (23) V izjemnih primerih je uporaba postopka s pogajanjem brez predhodne objave v smislu člena 31 Direktive 2004/18/ES ali člena 40(3) Direktive 2004/17/ES dovoljena takoj po razveljavitvi pogodbe. Če lahko v teh primerih zaradi tehničnih in drugih tehničnih razlogov preostale pogodbene obveznosti na tej stopnji izpolni le gospodarski subjekt, ki mu je bilo naročilo oddano, je lahko uporaba prevladujočih razlogov upravičena.
- (24) Ekonomski interesi v zvezi z veljavnostjo naročila se lahko kot prevladujoči razlogi upoštevajo le, če bi v izjemnih okoliščinah neveljavnost povzročila nesorazmerne posledice. Vendar pa ekonomski interesi, neposredno povezani z zadevnim naročilom, ne bi smeli predstavljati prevladujočih razlogov.
- (25) Poleg tega potreba, da se postopoma zagotovi pravna varnost odločitev, ki jih sprejmejo naročniki, zahteva uvedbo razumnega minimalnega zastaralnega roka revizij, s katerimi se ugotavlja, da je pogodba neveljavna.
- (26) Da bi se izognili pravni negotovosti, ki bi lahko nastala zaradi neveljavnosti, bi morale države članice dovoliti izjemo od katere koli ugotovljene neveljavnosti, v primerih, kadar naročnik meni, da je oddaja katerega koli naročila na podlagi neposrednega dogovora brez predhodne objave obvestila o naročilu v *Uradnem listu Evropske unije* dopustna v skladu z direktivama 2004/18/ES in 2004/17/ES, in je uporabil minimalno obdobje mirovanja, ki omogoča učinkovita pravna sredstva. Takšna prostovoljna objava, ki povzroči obdobje mirovanja, ne pomeni razširitve obveznosti, ki izhajajo iz Direktive 2004/18/ES ali Direktive 2004/17/ES.
- (27) S to direktivo se krepijo nacionalni revizijski postopki zlasti v primerih naročil, oddanih nezakonito na podlagi neposrednega dogovora, zato bi bilo treba gospodarske subjekte spodbujati k uporabi teh novih mehanizmov.
- Zaradi pravne gotovosti je izvršljivost neveljavnosti naročila omejena na določeno obdobje. Treba je spoštovati veljavnost teh časovnih omejitev.
- (28) Izboljšanje učinkovitosti nacionalnih revizijskih postopkov bi moralo zadevne osebe spodbuditi, da večkrat izkoristijo možnosti revizije z uporabo postopka, ki zadrži nadaljnje aktivnosti naročnika pred sklenitvijo pogodbe. V teh okoliščinah bi bilo treba korektivni mehanizem usmeriti na primere hujših kršitev prava Skupnosti na področju javnih naročil.
- (29) Prostovoljni sistem izdajanja potrtil iz Direktive 92/13/EGS, s katerim imajo naročniki možnost, da ob rednih pregledih ugotovijo skladnost svojih postopkov oddaje javnih naročil, se skoraj ni uporabljal. Tako ne more izpolniti svojega cilja preprečevanja večjega števila kršitev zakonodaje Skupnosti na področju javnih naročil. Na drugi strani pa lahko obveznost, ki jo državam članicam nalaga Direktiva 92/13/EGS, da morajo zagotoviti, da so stalno na voljo organi, pooblašteni v ta namen, pomeni upravni strošek vzdrževanja, ki zaradi pomanjkanja dejanskega povpraševanja s strani naročnikov ni več utemeljen. Zaradi tega bi bilo treba ta sistem izdajanja potrtil odpraviti.
- (30) Podobno pomirjevalni postopek, določen v Direktivi 92/13/EGS, ni vzbudil dejanskega zanimanja pri gospodarskih subjektih. To je posledica tega, da sam po sebi ne omogoča pridobitve zavezujočih začasnih ukrepov, ki bi lahko pravočasno preprečili nezakonito sklenitev pogodbe, kot tudi tega, da je njegova narava težko združljiva z upoštevanjem izredno kratkih rokov revizij, ki se uporabljajo za sprejetje začasnih ukrepov in razveljavitve nezakonitih odločitev. Poleg tega so morebitno učinkovitost pomirjevalnega postopka še dodatno oslabile težave, nastale pri sestavljanju popolnega in dovolj obsežnega seznama neodvisnih pomirjevalcev iz vsake države članice, ki so vedno na voljo in lahko v zelo kratkem roku obravnavajo zahteve za pomiritev. Zaradi tega bi bilo treba pomirjevalni postopek odpraviti.
- (31) Komisija bi morala imeti pravico, da od držav članic zahteva, da ji pošljajo podatke o delovanju nacionalnih revizijskih postopkov, sorazmerno s predvidenimi cilji, in sicer tako, da se Svetovni odbor za javna naročila vključi v postopek določanja obsega in vrste teh podatkov. Samo razpoložljivost teh podatkov lahko namreč omogoči, da se pravilno ocenijo posledice sprememb, uvedenih s to direktivo ob izteku daljšega obdobja njenega izvajanja.

(32) Komisija bi morala pregledati napredek v državah članicah in Evropskemu parlamentu in Svetu o učinkovitosti te direktive poročati najpozneje tri leta po poteku roka za začetek njenega izvajanja.

(33) Ukrepe, potrebne za izvajanje direktiv 89/665/EGS in 92/12/EGS bi bilo treba sprejeti v skladu s Sklepom Sveta 1999/468/ES z dne 28. junija 1999 o določitvi postopkov za uresničevanje Komisiji podeljenih izvedbenih pooblastil⁽¹⁾.

(34) Ker iz zgoraj navedenih razlogov cilja te direktive, in sicer izboljšanja učinkovitosti revizijskih postopkov oddaje javnih naročil, ki sodijo na področje uporabe direktiv 2004/18/ES in 2004/17/ES, države članice ne morejo zadovoljivo doseči in ker te cilje lažje doseže Skupnost, Skupnost lahko sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe. Skladno z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne prekoračuje okvirov, ki so potrebni za doseganje navedenega cilja, zlasti ob upoštevanju načela postopkovne avtonomnosti držav članic.

(35) V skladu s točko 34 Medinstitucionalnega sporazuma o boljši pripravi zakonodaje⁽²⁾ se države članice poziva, da za lastne potrebe in v interesu Skupnosti pripravijo tabele, ki naj kar najbolj nazorno prikazujejo korelacijo med to direktivo in ukrepi za prenos, ter da te tabele objavijo.

(36) Ta direktiva spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, priznana zlasti v Listini o temeljnih pravicah Evropske unije. Ta direktiva želi zlasti zagotoviti polno upoštevanje pravice do učinkovitega pravnega sredstva in poštene obravnave pred sodiščem v skladu s prvim in drugim pododstavkom člena 47 Listine.

(37) Direktivi 89/665/EGS in 92/13/EGS bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

⁽¹⁾ UL L 184, 17.7.1999, str. 23. Sklep, kakor je bil spremenjen s Sklepom 2006/512/ES (UL L 200, 22.7.2006, str. 11).

⁽²⁾ UL C 321, 31.12.2003, str. 1.

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Spremembe Direktive 89/665/EGS

Direktiva 89/665/EGS se spremeni:

1. člena 1 in 2 se nadomestita z naslednjim:

„Člen 1

Področje uporabe in zagotovitev revizijskih postopkov

1. Ta direktiva se uporablja za javna naročila iz Direktive 2004/18/ES Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004 o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil gradenj, blaga in storitev (*), razen če so takšna naročila izključena v skladu s členi 10 do 18 navedene direktive.

Naročila v smislu te direktive zajemajo javna naročila, okvirne sporazume, koncesije za javne gradnje in dinamične nakupovalne sisteme.

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, da se v zvezi z javnimi naročili s področja uporabe Direktive 2004/18/ES zagotovi učinkovita in zlasti čim hitrejša revizija odločitev, ki so jih sprejeli naročniki, skladno s pogoji, določenimi v členih 2 do 2f te direktive, na podlagi obrazložitve, da so takšne odločitve kršile zakonodajo Skupnosti na področju javnih naročil ali nacionalne predpise o izvajanju te zakonodaje.

2. Države članice zagotovijo, da ni diskriminacije med ponudniki, ki trdijo, da so bili pri izvedbi postopka oddaje javnih naročil oškodovani, zato ker ta direktiva razlikuje med nacionalnimi predpisi, s katerimi se izvaja zakonodaja Skupnosti, in drugimi nacionalnimi predpisi.

3. Države članice zagotovijo, da so revizijski postopki v skladu z natančnimi pravili, ki jih lahko določi država članica, na voljo vsaj osebam, ki imajo ali so imele interes za dodelitev določenega javnega naročila in ki jim je z domnevno kršitvijo nastala škoda ali bi jim lahko nastala škoda.

4. Države članice lahko zahtevajo, da mora oseba, ki želi uporabiti revizijski postopek, naročnika obvestiti o domnevni kršitvi in o svoji nameri, da bo zahtevala revizijo, pod pogojem, da to ne vpliva na obdobje mirovanja v skladu s členom 2a(2) oziroma katere koli druge časovne omejitve za vložitev zahtevka za revizijo v skladu s členom 2c.

5. Države članice lahko zahtevajo, da zadevna oseba revizijo najprej vloži pri naročniku. V tem primeru države članice zagotovijo, da se s predložitvijo takšnega zahtevka za revizijo takoj začasno prekine možnost sklenitve pogodbe.

Države članice sprejmejo odločitev glede primerne načina obveščanja, vključno s faksom ali v elektronski obliki, ki se uporabi za zahtevek za revizijo, predviden v prvem pododstavku.

Začasna prekinitve iz prvega pododstavka se ne konča pred potekom roka, ki ne sme biti krajši od 10 koledarskih dni od dneva, ki sledi datumu, ko je naročnik poslal svoj odgovor, če je za to uporabil faks ali elektronska komunikacijska sredstva, oziroma, če so bila uporabljena druga komunikacijska sredstva, pred potekom roka, ki ne sme biti krajši od 15 koledarskih dni od dneva, ki sledi datumu, ko je naročnik poslal svoj odgovor, ali od roka 10 koledarskih dni od dneva, ki sledi datumu prejema odgovora.

Člen 2

Zahteve za revizijske postopke

1. Države članice zagotovijo, da sprejeti ukrepi v zvezi z revizijskimi postopki, določenimi v členu 1, vključujejo zagotovitev pooblastil, da:

(a) se kar najbolj zgodaj in z začasnimi postopki sprejmejo začasni ukrepi, s katerimi naj bi se odpravile domnevne kršitve ali preprečilo nadaljnje škodovanje zadevnim interesom, vključno z ukrepi, s katerimi se začasno prekine ali zagotovi začasna prekinitve postopka oddaje javnih naročil ali izvajanje katere koli odločitve, ki jo sprejme naročnik;

(b) se razveljavi ali zagotovi razveljavitev protizakonito sprejetih odločitev, vključno z odpravo diskriminatornih tehničnih, ekonomskih ali finančnih specifikacij v razpisu, razpisni dokumentaciji ali v katerih koli drugih dokumentih, ki se nanašajo na postopek oddaje javnega naročila;

(c) se dodeli nadomestilo za škodo osebam, ki so bile oškodovane zaradi kršitve.

2. Pooblastila, navedena v odstavku 1 ter členih 2d in 2e, se lahko prenesejo na ločene organe, ki so pristojni za različne vidike revizijskega postopka.

3. Če prvostopenjski organ, ki je neodvisen od naročnika, opravi revizijo odločitve o oddaji javnega naročila, države članice zagotovijo, da naročnik ne more skleniti pogodbe, dokler revizijski organ ne sprejme odločitve glede zahtevka za začasne ukrepe ali za revizijo. Začasna prekinitve se ne more končati pred potekom obdobja mirovanja iz členov 2a(2) ter 2d(4) in (5).

4. Razen v primerih iz odstavka 3 in člena 1(5) ni nujno, da imajo revizijski postopki sami po sebi samodejni suspenzivni učinek na postopke oddaje javnega naročila, na katere se nanašajo.

5. Države članice lahko predvidijo, da lahko organ, pristojen za revizijske postopke, upošteva verjetne posledice začasnih ukrepov za vse interese, ki se jim lahko povzročijo škoda, in javni interes, ter se odloči, da takšnih ukrepov ne uvede, če obstaja možnost, da bi njihove negativne posledice presegle njihove prednosti.

Odločitev, da se začasni ukrepi ne odobrijo, ne posega v druge zahtevke osebe, ki zahteva takšne ukrepe.

6. Države članice lahko predvidijo, da mora organ s potrebnimi pooblastili, kadar se nadomestilo za škodo zahteva na podlagi protizakonito sprejete odločitve, najprej razveljaviti izpodbijano odločitev.

7. Razen v primerih, navedenih v členih 2d do 2f, se učinki izvajanja pooblastil iz odstavka 1 tega člena na pogodbo, ki se sklene po oddaji naročila, določijo v skladu z nacionalno zakonodajo.

Poleg tega lahko država članica, razen kadar je treba odločitev razveljaviti pred dodelitvijo nadomestila za škodo, predvidi, da se po sklenitvi pogodbe v skladu s členom 1(5), odstavkom 3 tega člena ali členi 2a do 2f, pooblastila organa, pristojnega za revizijske postopke, omejijo na dodelitev odškodnine vsem osebam, ki so bile oškodovane zaradi kršitve.

8. Države članice zagotovijo, da se odločitve, ki jih sprejmejo organi, pristojni za revizijske postopke, lahko učinkovito izvajajo.

9. Kadar organi, pristojni za revizijske postopke, po svoji naravi niso sodni, se vedno navedejo pisni razlogi za njihove odločitve. Poleg tega je v takšnem primeru treba določiti postopke, s katerimi je kakršen koli domnevno nezakonit ukrep, ki ga sprejme revizijski organ, ali domnevna napaka pri izvrševanju pooblastil, ki so mu podeljena, lahko predmet sodnega postopka ali revizije s strani drugega organa, ki je sodišče v smislu člena 234 Pogodbe in je neodvisen od naročnika in tudi od revizijskega organa.

Člani takšnega neodvisnega organa so imenovani in razrešeni pod istimi pogoji kakor člani sodstva, kar zadeva organ oblasti, odgovoren za njihovo imenovanje, mandat in razrešitev. Vsaj predsednik tega neodvisnega organa mora imeti isto pravno in strokovno usposobljenost kakor člani sodstva. Neodvisni organ sprejema svoje odločitve po postopku, v katerem sta zaslišani obe strani, te odločitve pa so pravno zavezujoče na načine, ki jih določi vsaka država članica.

(*) UL L 134, 30.4.2004, str. 114. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo Sveta 2006/97/ES (UL L 363, 20.12.2006, str. 107).“;

2. vstavijo se naslednji členi:

„Člen 2a

Obdobje mirovanja

1. Države članice zagotovijo, da imajo osebe, navedene v členu 1(3), na voljo primerne roke, ki jim zagotavljajo učinkovita pravna sredstva zoper odločitve o oddaji naročila, ki jih sprejmejo naročniki, in sicer tako, da sprejmejo potrebne določbe, ki upoštevajo minimalne pogoje, navedene v odstavku 2 tega člena in v členu 2c.

2. Do sklenitve pogodbe, ki sledi odločitvi o oddaji javnega naročila s področja uporabe Direktive 2004/18/ES, ne sme priti pred potekom roka, ki ne sme biti krajši od 10 koledarskih dni od dneva, ki sledi datumu, ko se zadevnim ponudnikom in kandidatom po faksu ali po drugih elektronskih komunikacijskih sredstvih pošlje odločitev o oddaji naročila oziroma, če so bila uporabljena druga komunikacijska sredstva, pred potekom roka, ki ne sme biti krajši od 15 koledarskih dni od dneva, ki sledi datumu, ko je bilo

zadevnim ponudnikom in kandidatom poslano obvestilo o odločitvi o oddaji naročila, ali od roka 10 koledarskih dni od dneva, ki sledi datumu prejema odločitve o oddaji naročila.

Zadevni ponudniki so tisti, ki niso bili dokončno izključeni. Izključitev je dokončna, če je bil zadevni ponudnik o njej obveščen in jo neodvisni revizijski organ šteje za zakonito ali pa izključitev ne more več biti predmet revizijskega postopka.

Zadevni kandidati so tisti, ki jim naročnik ni zagotovil informacij o zavrnitvi njihovih prošenj pred objavo odločitve o oddaji naročila zadevnim ponudnikom.

Sporočilo o odločitvi o oddaji naročila vsakemu zadevnemu ponudniku in kandidatu spremljata:

— povzetek ustreznih razlogov, navedenih v členu 41(2) Direktive 2004/18/ES, ob upoštevanju določb člena 41(3) navedene direktive, in

— natančna navedba obdobja mirovanja, ki se uporablja na podlagi določb nacionalnega prava, ki prenašajo določbe iz tega odstavka.

Člen 2b

Odstopanja od obdobja mirovanja

Države članice lahko določijo, da se roki iz člena 2a(2) te direktive ne uporabljajo v naslednjih primerih:

(a) če Direktiva 2004/18/ES ne zahteva predhodne objave obvestila o naročilu v *Uradnem listu Evropske unije*;

(b) če je edini zadevni ponudnik v smislu člena 2a(2) te direktive tisti ponudnik, ki mu je naročilo oddano, in to ne zadeva nobenega kandidata;

(c) kadar gre za naročila, ki temeljijo na okvirnem sporazumu, kakor določa člen 32 Direktive 2004/18/ES, in kadar gre za posebna naročila, ki temeljijo na dinamičnem nabavnem sistemu, kakor določa člen 33 navedene direktive.

Če se uporablja to odstopanje, države članice zagotovijo, da je pogodba v skladu s členoma 2d in 2f te direktive neveljavna, če:

— gre za kršitev druge alineje drugega pododstavka člena 32(4) ali člena 33(5) ali (6) Direktive 2004/18/ES in

— se ocenjuje, da je vrednost javnega naročila enaka ali višja od pragov, navedenih v členu 7 Direktive 2004/18/ES.

Člen 2c

Roki za vložitev zahtevka za revizijo

Če države članice določijo, da je treba vse zahtevke za revizijo zoper naročnikovo odločitev, sprejeto v okviru ali v zvezi s postopkom oddaje javnega naročila s področja uporabe Direktive 2004/18/ES, vložiti pred iztekom določenega roka, znaša ta rok vsaj 10 koledarskih dni od dneva, ki sledi datumu, ko je bila ponudniku ali kandidatu po faksu ali elektronsko poslana naročnikova odločitev, oziroma – če se uporabijo druga komunikacijska sredstva – vsaj 15 koledarskih dni od dneva, ki sledi datumu, ko je ponudniku ali kandidatu poslana naročnikova odločitev ali da rok poteče po poteku vsaj 10 koledarskih dni od dneva, ki sledi datumu prejema naročnikove odločitve. Vsakemu ponudniku ali kandidatu je treba poleg te naročnikove odločitve sporočiti tudi povzetek ustreznih razlogov. V primeru zahtevka za revizijo v zvezi z odločitvami iz člena 2(1)(b) te direktive, ki niso predmet posebnega obvestila, znaša rok vsaj 10 koledarskih dni od objave zadevne odločitve.

Člen 2d

Neveljavnost

1. Države članice zagotovijo, da naročilo za neveljavno razglasi revizijski organ, neodvisen od naročnika, oziroma da je neveljavnost naročila rezultat odločitve takšnega revizijskega organa v katerem koli od naslednjih primerov:

(a) če je naročnik oddal naročilo, ne da bi prej objavil obvestilo o naročilu v *Uradnem listu Evropske unije*, kadar to ni dovoljeno v skladu z Direktivo 2004/18/ES;

(b) ko gre za kršitev člena 1(5), člena 2(3) ali člena 2a(2) te direktive, če zaradi te kršitve ponudnik, ki je zaprosil za revizijo, ni imel možnosti uporabiti predpogodbenih pravnih sredstev, če je navedena kršitev združena s kršitvijo Direktive 2004/18/ES, če je ta kršitev vplivala na možnost ponudnika, ki je zaprosil za revizijo, da pridobi javno naročilo;

(c) v primerih iz drugega pododstavka člena 2b(c) te direktive, če so države članice uporabile odstopanje od obdobja mirovanja za naročila, ki temeljijo na okvirnem sporazumu in dinamičnem nakupovalnem sistemu.

2. Posledice, ki izhajajo iz dejstva, da se naročilo šteje za neveljavno, se določijo v nacionalnem pravu.

Nacionalno pravo lahko razveljavi vse pogodbene obveznosti z veljavnostjo za nazaj ali pa omeji obseg razveljavitve na tiste obveznosti, ki bi jih bilo treba še izpolniti. V slednjem primeru predvidijo države članice uporabo drugih kazni v smislu člena 2e(2).

3. Države članice lahko določijo, da revizijski organ, neodvisen od naročnika, na podlagi utemeljitev, navedenih v odstavku 1, naročila ne šteje za neveljavno, čeprav je bilo oddano nezakonito, če revizijski organ po preučitvi vseh zadevnih vidikov ugotovi, da bi bilo treba zaradi prevladujočih razlogov v zvezi s splošnim interesom ohraniti učinke naročila. V tem primeru predvidijo države članice alternativne kazni v smislu člena 2e(2), ki se bodo uporabile namesto tega.

Ekonomski interesi v zvezi z veljavnostjo naročila se lahko upoštevajo kot prevladujoči razlogi le, če bi v izjemnih okoliščinah neveljavnost povzročila nesorazmerne posledice.

Vendar pa ekonomski interesi, neposredno povezani z zadevnim naročilom, ne predstavljajo prevladujočih razlogov splošnega interesa. Ekonomski interesi, neposredno povezani z javnim naročilom, med drugim zajemajo stroške, ki nastanejo zaradi zamud pri izvajanju javnega naročila, stroške, ki nastanejo zaradi izvajanja novega postopka za oddajo ravnega naročila, stroške, ki nastanejo zaradi zamenjave gospodarskega subjekta, ki izvaja javno naročilo, in stroške pravnih obveznosti, ki nastanejo zaradi neveljavnosti.

4. Države članice določijo, da se odstavek 1(a) tega člena ne uporablja, če:

- naročnik meni, da je oddaja naročila brez predhodne objave obvestila o naročilu v *Uradnem listu Evropske unije* dopustna v skladu z Direktivo 2004/18/ES,
- naročnik v *Uradnem listu Evropske unije* objavi obvestilo, kakor določa člen 3a te direktive in ki izraža njegovo namero o sklenitvi pogodbe, in
- pogodba ni bila sklenjena, preden je poteklo vsaj 10 koledarskih dni od dneva, ki sledi datumu objave tega obvestila.

5. Države članice določijo, da se odstavek 1(c) tega člena ne uporablja, če:

- naročnik meni, da je oddaja javnega naročila v skladu z drugo alineo drugega pododstavka člena 32(4) ali člena 33(5) in (6) Direktive 2004/18/ES,
- je naročnik zadevnim ponudnikom poslal odločitev o oddaji javnega naročila skupaj s povzetkom razlogov iz prve alinee četrtega pododstavka člena 2a(2) te direktive in
- pogodba ni bila sklenjena pred potekom vsaj 10 koledarskih dni od dneva, ki sledi datumu, ko se zadevnim ponudnikom po telefaksu ali elektronsko pošlje odločitev o oddaji naročila, oziroma – če se uporabijo druga komunikacijska sredstva – pred potekom roka vsaj 15 koledarskih dni od dneva, ki sledi datumu, ko se zadevnim ponudnikom pošlje odločitev o oddaji naročila, ali vsaj 10 koledarskih dni od dneva, ki sledi datumu prejema odločitve o oddaji naročila.

Člen 2e

Kršitve te direktive in alternativne kazni

1. Države članice se v primeru kršitev člena 1(5), člena 2(3) ali člena 2a(2), ki niso zajete v členu 2d(1)(b), odločijo za neveljavnost v skladu s členom 2d(1) do (3) ali pa predvidijo alternativne kazni. Države članice lahko določijo, da revizijski organ, neodvisen od naročnika, po preučitvi vseh zadevnih vidikov odloči, ali naj se naročilo opredeli kot

neveljavno oziroma ali bi bilo treba naložiti alternativne kazni.

2. Alternativne kazni morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne. Alternativne kazni so:

- odreditev globe za naročnika ali
- skrajšanje trajanja pogodbe.

Države članice lahko revizijskemu organu podelijo široke diskrecijske pravice, da bi upošteval vse bistvene dejavnike, vključno z resnostjo kršitve, vedenjem naročnika, v primerih iz člena 2d(2) pa tudi, v kolikšni meri določena pogodba ostaja v veljavi.

Dodelitev nadomestila za škodo ne pomeni ustrezne kazni za namene tega odstavka.

Člen 2f

Roki

1. Države članice lahko določijo, da je treba zahtevek za revizijo v skladu s členom 2d(1) vložiti:

(a) pred potekom vsaj 30 koledarskih dni od dneva, ki sledi datumu, ko je

- naročnik objavil obvestilo o oddaji naročila v skladu s členi 35(4), 36 in 37 Direktive 2004/18/ES, če to obvestilo vključuje utemeljitev izbire naročnika, da sklene pogodbo brez predhodne objave obvestila o naročilu v *Uradnem listu Evropske unije*, ali

- naročnik obvestil zadevne ponudnike in kandidate o oddaji naročila, če to obvestilo vsebuje povzetek ustreznih razlogov, navedenih v členu 41(2) Direktive 2004/18/ES, ob upoštevanju določb člena 41(3) navedene direktive. To velja tudi za primere iz člena 2b(c) te direktive;

(b) vsekakor pa preden poteče obdobje vsaj šestih mesecev od dneva, ki sledi datumu sklenitve pogodbe.

2. V vseh drugih primerih, vključno z zahtevki za revizijo v skladu s členom 2e(1), so roki za vložitev zahtevka za revizijo določeni z nacionalnim pravom, ob upoštevanju določb člena 2c.;

3. člen 3 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 3

Popravni mehanizem

1. Komisija lahko uvede postopek, ki je predviden v odstavkih 2 do 5, še pred sklenitvijo pogodbe, in sicer kadar meni, da je bila med postopkom oddaje javnega naročila, ki spada na področje uporabe Direktive 2004/18/ES, povzročena hujša kršitev prava Skupnosti na področju javnih naročil.

2. Komisija uradno obvesti zadevno državo članico o razlogih, ki so jo pripeljali do sklepa, da je bila povzročena hujša kršitev, ter zahteva, da se ta na ustrezen način popravi.

3. V 21 koledarskih dneh od prejema obvestila iz odstavka 2 zadevna država članica Komisiji sporoči:

(a) svojo potrditev, da je bila kršitev odpravljena;

(b) utemeljene razloge, zakaj popravek ni bil narejen, ali

(c) obvestilo, da je naročnik na svojo lastno pobudo ali na podlagi pooblastil, določenih v členu 2(1)(a), postopek oddaje javnega naročila začasno prekinil.

4. Utemeljeni razlogi, posredovani na podlagi odstavka 3(b), se med drugim lahko opirajo na dejstvo, da je domnevna kršitev že predmet sodnega ali drugega revizijskega postopka ali revizije iz člena 2(9). V takšnem primeru država članica obvesti Komisijo o izidu teh postopkov takoj, ko je ta znan.

5. Kjer je bilo dano obvestilo, da je postopek oddaje javnega naročila začasno ustavljen v skladu z odstavkom 3(c), država članica uradno obvesti Komisijo, ko začasna ustavitev preneha ali se začne drugi postopek za oddajo javnega naročila, ki se v celoti ali deloma nanaša na isti predmet. To obvestilo potrjuje, da je bila domnevna kršitev

odpravljena ali vključuje utemeljene razloge o tem, zakaj ni bila odpravljena.“;

4. vstavita se naslednja člena:

„Člen 3a

Vsebina obvestila o prostovoljni predhodni preglednosti

Obvestilo iz druge alineje člena 2d(4), katerega obliko v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 3b(2) sprejme Komisija, vsebuje naslednje podatke:

(a) ime in kontaktne podatke naročnika;

(b) opis predmeta naročila;

(c) utemeljitev odločitve naročnika o oddaji naročila brez predhodne objave obvestila v *Uradnem listu Evropske unije*;

(d) ime in kontaktne podatke gospodarskega subjekta, v čigar korist je bila sprejeta odločitev o oddaji naročila, in

(e) po potrebi vsi drugi podatki, ki se naročniku zdijo koristni.

Člen 3b

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga Svetovalni odbor za javna naročila, ustanovljen s členom 1 Sklepa Sveta 71/306/EGS z dne 26. julija 1971 (*) (v nadaljnjem besedilu „Odbor“).

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člena 3 in 7 Sklepa Sveta 1999/468/ES z dne 28. junija 1999 o določitvi postopkov za uresničevanje Komisiji podeljenih izvedbenih pooblastil (**), ob upoštevanju določb člena 8 Sklepa.

(*) UL L 185, 16.8.1971, str. 15. Sklep, kakor je bil spremenjen s Sklepom 77/63/EGS (UL L 13, 15.1.1977, str. 15).

(**) UL L 184, 17.7.1999, str. 23. Sklep, kakor je bil spremenjen s Sklepom 2006/512/ES (UL L 200, 22.7.2006, str. 11).“;

5. člen 4 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 4

Izvajanje

1. Komisija lahko po posvetovanju z Odborom od držav članic zahteva, da ji priskrbijo informacije o delovanju nacionalnih revizijskih postopkov.

2. Države članice Komisiji letno pošiljajo besedila vseh odločitev, vključno z razlogi zanje, ki jih sprejmejo njihovi revizijski organi v skladu s členom 2d(3).“;

6. vstavi se naslednji člen:

„Člen 4a

Pregled

Najpozneje 20. decembra 2012 Komisija pregleda izvajanje te direktive in poroča Evropskemu parlamentu in Svetu o njeni učinkovitosti, zlasti o učinkovitosti alternativnih kazni in časovnih omejitev.“

Člen 2

Spremembe Direktive 92/13/EGS

Direktiva 92/13/EGS se spremeni:

1. člen 1 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 1

Področje uporabe in zagotovitev revizijskih postopkov

1. Ta direktiva se uporablja za javna naročila iz Direktive 2004/17/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004 o usklajevanju postopkov javnih naročil naročnikov v vodnem, energetskem in transportnem sektorju ter sektorju poštnih storitev (*), razen če so takšna naročila izključena v skladu s členom 5(2), členi 18 do 26, členoma 29 in 30 ali členom 62 navedene direktive.

Naročila v smislu te direktive zajemajo javna naročila blaga, gradenj in storitev, okvirne sporazume ter dinamične nabavne sisteme.

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, da se v zvezi z javnimi naročili s področja uporabe Direktive 2004/17/ES zagotovi učinkovita in zlasti čim hitrejša revizija odločitev,

ki so jih sprejeli naročniki, skladno s pogoji, določenimi v členih 2 do 2f te direktive, na podlagi obrazložitve, da so takšne odločitve kršile zakonodajo Skupnosti na področju javnih naročil ali nacionalne predpise o prenosu te zakonodaje.

2. Države članice zagotovijo, da razlikovanje, ki ga ta direktiva uvaja med nacionalnimi predpisi za izvajanje prava Skupnosti in med drugimi nacionalnimi predpisi, ne povzroči diskriminacije med podjetji, ki bi utegnili v okviru postopka oddaje javnega naročila uveljavljati škodo.

3. Države članice zagotovijo, da so revizijski postopki v skladu z natančnimi pravili, ki jih lahko določi država članica, na voljo vsem osebam, ki imajo ali so imeli interes za pridobitev določenega javnega naročila in ki jim je z domnevno kršitvijo nastala škoda ali bi jim lahko nastala škoda.

4. Države članice lahko zahtevajo, da mora oseba, ki želi uporabiti revizijski postopek, naročnika obvestiti o domnevni kršitvi in o svoji nameri, da bo zahtevala revizijo, pod pogojem, da to ne vpliva na obdobje mirovanja v skladu s členom 2a(2) oziroma katere koli druge časovne omejitve za vložitev zahtevka za revizijo v skladu s členom 2c.

5. Države članice lahko zahtevajo, da zadevna oseba revizijo najprej vloži pri naročniku. V tem primeru države članice zagotovijo, da se s predložitvijo takšnega zahtevka za revizijo takoj začasno prekine možnost sklenitve pogodbe.

Države članice se odločijo glede primerne načina obveščanja, vključno s faksom ali v elektronski obliki, ki se uporabi za zahtevek za revizijo, predvideno v prvem pododstavku.

Začasna prekinitve iz prvega pododstavka se ne konča pred potekom roka, ki ne sme biti krajši od 10 koledarskih dni od dneva, ki sledi datumu, ko je naročnik poslal svoj odgovor, če je za to uporabil faks ali elektronska komunikacijska sredstva, oziroma, če so bila uporabljena druga komunikacijska sredstva, pred potekom roka, ki ne sme biti krajši od 15 koledarskih dni od dneva, ki sledi datumu, ko je naročnik poslal svoj odgovor, ali od roka 10 koledarskih dni od dneva, ki sledi datumu prejema odgovora.

(*) UL L 134, 30.4.2004, str. 1. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo Sveta 2006/97/ES (UL L 363, 20.12.2006, str. 107).“;

2. člen 2 se spremeni:

(a) vstavi se naslov „Zahteve za revizijske postopke“;

(b) odstavki 2 do 4 se nadomestijo z naslednjim:

„2. Pooblastila, navedena v odstavku 1 ter členih 2d in 2e, se lahko prenesejo na ločene organe, ki so pristojni za različne vidike revizijskega postopka.

3. Če prvostopenjski organ, ki je neodvisen od naročnika, opravi revizijo odločitve o oddaji javnega naročila, države članice zagotovijo, da naročnik ne more skleniti pogodbe, dokler revizijski organ ne sprejme odločitve glede zahtevka za začasne ukrepe ali za revizijo. Začasna prekinitev se ne sme končati pred potekom obdobja mirovanja iz člena 2a(2) in člena 2d(4) in (5).

3a. Razen v primerih iz odstavka 3 in člena 1(5) ni nujno, da imajo revizijski postopki sami po sebi samodejni suspenzivni učinek na postopke oddaje javnega naročila, na katere se nanašajo.

4. Države članice lahko predvidijo, da lahko organ, pristojen za revizijske postopke, upošteva verjetne posledice začasnih ukrepov za vse interese, ki se jim lahko povzročijo škoda, in javni interes, ter odloči, da takšnih ukrepov ne uvede, če obstaja možnost, da bi njihove negativne posledice presegle njihove prednosti.

Odločitev, da se začasni ukrepi ne odobrijo, ne posega v druge zahtevke osebe, ki zahteva takšne ukrepe.“;

(c) odstavek 6 se nadomesti z naslednjim:

„6. Razen v primerih, določenih v členih 2d do 2f, se učinki izvajanja pooblastil iz odstavka 1 tega člena na pogodbo, ki se sklene po oddaji naročila, določijo v skladu z nacionalno zakonodajo.

Poleg tega lahko država članica, razen kadar je treba odločitev razveljaviti pred dodelitvijo nadomestila za

škodo, predvidi, da se po sklenitvi pogodbe v skladu s členom 1(5), odstavkom 3 tega člena ali s členi 2a do 2f, pooblastila organa, pristojnega za revizijske postopke, omejijo na dodelitev odškodnine osebam, ki so bile oškodovane zaradi kršitve.“;

(d) v prvem pododstavku odstavka 9 se besede „sodišče v smislu člena 177 Pogodbe“ nadomestijo z besedami „sodišče v smislu člena 234 Pogodbe“;

3. vstavijo se naslednji členi:

„Člen 2a

Obdobje mirovanja

1. Države članice zagotovijo, da imajo osebe, navedene v členu 1(3), na voljo primerne roke, ki jim zagotavljajo učinkovita pravna sredstva zoper odločitve o oddaji naročila, ki jih sprejmejo naročniki, in sicer tako, da sprejmejo potrebne določbe, ki upoštevajo minimalne pogoje, navedene v odstavku 2 tega člena in v členu 2c.

2. Do sklenitve pogodbe, ki sledi odločitvi o oddaji javnega naročila s področja uporabe Direktive 2004/17/ES, ne sme priti pred potekom roka, ki ne sme biti krajši od 10 koledarskih dni od dneva, ki sledi datumu, ko se zadevnim ponudnikom in kandidatom po faksu ali po drugih elektronskih komunikacijskih sredstvih pošlje odločitev o oddaji naročila oziroma, če so bila uporabljena druga komunikacijska sredstva, pred potekom roka, ki ne sme biti krajši od 15 koledarskih dni od dneva, ki sledi datumu, ko je bila zadevnim ponudnikom in kandidatom poslano obvestilo o odločitvi o oddaji naročila, ali od roka 10 koledarskih dni od dneva, ki sledi datumu prejema odločitve o oddaji naročila.

Zadevni ponudniki so tisti, ki niso bili dokončno izključeni. Izključitev je dokončna, če je bil zadevni ponudnik o njej obveščen in jo neodvisni revizijski organ šteje za zakonito ali pa izključitev ne more več biti predmet revizijskega postopka.

Zadevni kandidati so tisti, ki jim naročnik ni zagotovil informacij o zavrnitvi njihovih prošelj pred objavo odločitve o oddaji naročila zadevnim ponudnikom.

Sporočilo o odločitvi o oddaji naročila vsakemu zadevnemu ponudniku in kandidatu spremljata:

- povzetek ustreznih razlogov, navedenih v členu 49(2) Direktive 2004/17/ES, in
- natančna navedba obdobja mirovanja, ki se uporablja na podlagi določb nacionalnega prava, ki prenašajo določbe iz tega odstavka.

Člen 2b

Odstopanja od obdobja mirovanja

Države članice lahko določijo, da se roki iz člena 2a(2) ne uporabljajo v naslednjih primerih:

- (a) če Direktiva 2004/17/ES ne zahteva predhodne objave obvestila v *Uradnem listu Evropske unije*;
- (b) če je edini zadevni ponudnik v smislu člena 2a(2) te direktive tisti ponudnik, ki mu je naročilo oddano, in to ne zadeva nobenega kandidata;
- (c) kadar gre za posebna naročila, ki temeljijo na dinamičnem nabavnem sistemu, kakor določa člen 15 Direktive 2004/17/ES.

Če se uporablja to odstopanje, države članice zagotovijo, da je pogodba v skladu s členoma 2d in 2f te Direktive neveljavna, če:

- gre za kršitve člena 15(5) ali (6) Direktive 2004/17/ES in
- se ocenjuje, da je vrednost javnega naročila enaka ali višja od pragov, navedenih v členu 16 Direktive 2004/17/ES.

Člen 2c

Roki za vložitev zahtevka za revizijo

Če države članice določijo, da je treba vse zahtevke za revizijo zoper naročnikovo odločitev, sprejeto v okviru ali v zvezi s postopkom oddaje javnega naročila s področja uporabe Direktive 2004/17/ES, vložiti pred iztekom določene

nega roka, znaša ta rok vsaj 10 koledarskih dni od dneva, ki sledi datumu, ko je bil ponudnik ali kandidat po faksu ali elektronsko obveščen o tej naročnikovi odločitvi, oziroma – če se uporabijo druga komunikacijska sredstva – znaša ta rok vsaj 15 koledarskih dni od dneva, ki sledi datumu, ko je bil ponudnik ali kandidat obveščen o naročnikovi odločitvi ali vsaj 10 koledarskih dni od dneva, ki sledi datumu prejema naročnikove odločitve. Vsakemu ponudniku ali kandidatu je treba poleg te naročnikove odločitve sporočiti tudi povzetek ustreznih razlogov. V primeru zahtevka za revizijo v zvezi z odločitvami iz člena 2(1)(b) te direktive, ki niso predmet posebnega obvestila, znaša rok vsaj 10 koledarskih dni od objave zadevne odločitve.

Člen 2d

Neveljavnost

1. Države članice zagotovijo, da naročilo za neveljavno razglasi revizijski organ, neodvisen od naročnika, oziroma da je neveljavnost naročila rezultat odločitve takšnega revizijskega organa v katerem koli od naslednjih primerov:

- (a) če je naročnik oddal naročilo, ne da bi prej objavil obvestilo v *Uradnem listu Evropske unije*, kadar to ni dovoljeno v skladu z Direktivo 2004/17/ES;
- (b) ko gre za kršitev člena 1(5), člena 2(3) ali člena 2a(2) te direktive, če zaradi te kršitve ponudnik, ki je zaprosil za revizijo, ni imel možnosti uporabiti predpogodbenih pravnih sredstev, če je navedena kršitev združena s kršitvijo Direktive 2004/17/ES, če je ta kršitev vplivala na možnost ponudnika, ki je zaprosil za revizijo, da pridobi javno naročilo;
- (c) v primerih iz drugega pododstavka člena 2b(c) te direktive, če so države članice uporabile odstopanje od obdobja mirovanja za naročila, ki temeljijo na dinamičnem nabavnem sistemu.

2. Posledice, ki izhajajo iz dejstva, da se naročilo šteje za neveljavno, se določijo v nacionalnem pravu.

Z nacionalno zakonodajo se lahko razveljavijo vse pogodbene obveznosti z veljavnostjo za nazaj ali pa se omeji obseg razveljavitve na tiste obveznosti, ki bi jih bilo treba še izpolniti. V slednjem primeru predvidijo države članice uporabo alternativnih kazni v smislu člena 2e(2).

3. Države članice lahko določijo, da revizijski organ, neodvisen od naročnika, naročila ne šteje za neveljavno – čeprav je bilo iz razlogov, navedenih v odstavku 1, oddano nezakonito –, če revizijski organ po preučitvi vseh zadevnih vidikov ugotovi, da bi bilo treba zaradi prevladujočih razlogov v zvezi s splošnim interesom ohraniti učinke naročila. V tem primeru predvidijo države članice alternativne kazni v smislu člena 2e(2), ki se bodo uporabile namesto tega.

Ekonomski interesi v zvezi z veljavnostjo naročila se lahko upoštevajo kot prevladujoči razlogi le, če bi v izjemnih okoliščinah neveljavnost povzročila nesorazmerne posledice.

Vendar pa ekonomski interesi, neposredno povezani z zadevnim naročilom, ne predstavljajo prevladujočih razlogov za splošni interes. Ekonomski interesi, neposredno povezani z javnim naročilom, med drugim zajemajo stroške, ki nastanejo zaradi zamud pri izvajanju javnega naročila, stroške, ki nastanejo zaradi izvajanja novega postopka za oddajo javnega naročila, stroške, ki nastanejo zaradi zamenjave gospodarskega subjekta, ki izvaja javno naročilo in stroške pravnih obveznosti, ki nastanejo zaradi neveljavnosti.

4. Države članice določijo, da se odstavek 1(a) tega člena ne uporablja, če:

— naročnik meni, da je oddaja naročila brez predhodne objave obvestila v *Uradnem listu Evropske unije* dopustna v skladu z Direktivo 2004/17/ES,

— naročnik v *Uradnem listu Evropske unije* objavi obvestilo, kakor je določeno v členu 3a te direktive in ki izraža njegovo nameru o sklenitvi pogodbe, in

— pogodba ni bila sklenjena, preden je poteklo vsaj 10 koledarskih dni od dneva, ki sledi datumu objave tega obvestila.

5. Države članice določijo, da se odstavek 1(c) tega člena ne uporablja, če:

— naročnik meni, da je oddaja javnega naročila v skladu s členom 15(5) in (6) Direktive 2004/17/ES,

— je naročnik zadevnim ponudnikom poslal odločitev o oddaji javnega naročila skupaj s povzetkom razlogov iz prve alineje člena 2a(2) te direktive in

— pogodba ni bila sklenjena pred potekom vsaj 10 koledarskih dni od dneva, ki sledi datumu, ko se zadevnim ponudnikom po telefaksu ali elektronsko pošlje odločitev o oddaji naročila, oziroma – če se uporabijo druga komunikacijska sredstva – pred potekom roka vsaj 15 koledarskih dni od dneva, ki sledi datumu, ko se zadevnim ponudnikom pošlje odločitev o oddaji naročila, ali vsaj 10 koledarskih dni od dneva, ki sledi datumu prejema odločitve o oddaji naročila.

Člen 2e

Kršitve te direktive in alternativne kazni

1. Države članice se v primeru kršitev člena 1(5), člena 2(3) ali člena 2a(2), ki niso zajete v členu 2d(1)(b), odločijo za neveljavnost v skladu s členom 2d(1) do (3) ali pa predvidijo alternativne kazni. Države članice lahko določijo, da revizijski organ, neodvisen od naročnika, po preučitvi vseh zadevnih vidikov odloči, ali naj se naročilo opredeli kot neveljavno oziroma ali bi bilo treba naložiti alternativne kazni.

2. Alternativne kazni morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne. Alternativne kazni so:

— odreditev globe za naročnika ali

— skrajšanje trajanja pogodbe.

Države članice lahko revizijskemu organu podelijo široke diskrecijske pravice, da upošteva vse bistvene dejavnike, vključno z resnostjo kršitve, vedenjem naročnika, v primerih iz člena 2d(2) pa tudi, v kolikšni meri določena pogodba ostaja v veljavi.

Dodelitev nadomestila za škodo ne pomeni ustrezne kazni za namene tega odstavka.

Člen 2f

Roki

1. Države članice lahko določijo, da je treba zahtevek za revizijo v skladu s členom 2d(1) vložiti:

(a) pred potekom vsaj 30 koledarskih dni od dneva, ki sledi datumu, ko je

— naročnik objavil obvestilo o oddaji naročila v skladu s členoma 43 in 44 Direktive 2004/17/ES, če to obvestilo vključuje utemeljitev izbire naročnika, da sklene pogodbo brez predhodne objave obvestila v *Uradnem listu Evropske unije*, ali

— naročnik obvestil zadevne ponudnike in kandidate o oddaji naročila, če to obvestilo vsebuje povzetek ustreznih razlogov, navedenih v členu 49(2) Direktive 2004/17/ES. To velja tudi za primere iz člena 2b(c) te direktive;

(b) vsekakor pa preden poteče obdobje vsaj šestih mesecev od dneva, ki sledi datumu sklenitve pogodbe.

2. V vseh drugih primerih, vključno z zahtevki za revizijo v skladu s členom 2e(1), so roki za vložitev zahtevka za revizijo določeni z nacionalnim pravom, ob upoštevanju določb člena 2c.;

4. členi 3 do 7 se nadomestijo z naslednjim:

„Člen 3a

Vsebina obvestila o prostovoljni predhodni preglednosti

Obvestilo iz druge alineje člena 2d(4), katerega obliko v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 3b(2) sprejme Komisija, vsebuje naslednje podatke:

(a) ime in kontaktne podatke naročnika;

(b) opis predmeta naročila;

(c) utemeljitev odločitve naročnika o oddaji naročila brez predhodne objave obvestila v *Uradnem listu Evropske unije*;

(d) ime in kontaktne podatke gospodarskega subjekta, v čigar korist je bila sprejeta odločitev o oddaji naročila, in

(e) po potrebi vsi drugi podatki, ki se naročniku zdijo koristni.

Člen 3b

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga Svetovalni odbor za javna naročila, ustanovljen s členom 1 Sklepa Sveta 71/306/EGS z dne 26. julija 1971 (*) (v nadaljevanju ‚Odbor‘).

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člena 3 in 7 Sklepa Sveta 1999/468/ES z dne 28. junija 1999 o določitvi postopkov za uresničevanje Komisiji podeljenih izvedbenih pooblastil (**), ob upoštevanju določb člena 8 Sklepa.

(*) UL L 185, 16.8.1971, str. 15. Sklep, kakor je bil spremenjen s Sklepom 77/63/EGS (UL L 13, 15.1.1977, str. 15).

(**) UL L 184, 17.7.1999, str. 23. Sklep, kakor je bil spremenjen s Sklepom 2006/512/ES (UL L 200, 22.7.2006, str. 11).“;

5. člen 8 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 8

Popravni mehanizem

1. Komisija lahko uporabi postopek iz odstavkov 2 do 5, kadar pred sklenitvijo pogodbe meni, da je med postopkom oddaje javnega naročila, ki spada v področje uporabe Direktive 2004/17/ES, ali v zvezi s členom 27(a) navedene direktive v primeru naročnikov, za katere se ta določba uporablja, prišlo do hujše kršitve prava Skupnosti na področju javnih naročil.

2. Komisija uradno obvesti zadevno državo članico o razlogih, ki so jo pripeljali do sklepa, da je bila povzročena hujša kršitev, ter zahteva, da se to z ustreznimi sredstvi popravi.

3. V 21 koledarskih dneh od prejema obvestila iz odstavka 2 zadevna država članica Komisiji sporoči:

(a) svojo potrditev, da je bila kršitev odpravljena ali

- (b) utemeljene razloge, zakaj popravek ni bil narejen, ali
- (c) obvestilo, da je naročnik na svojo lastno pobudo ali na podlagi pooblastil, določenih v členu 2(1)(a), postopek oddaje javnega naročila začasno prekinil.

njeni učinkovitosti, zlasti učinkovitosti alternativnih kazni in časovnih omejitev.“;

7. Priloga se črta.

4. Utemeljena razlaga, posredovana na podlagi odstavka 3(b), lahko med drugim temelji na dejstvu, da je domnevna kršitev že predmet postopka sodne revizije ali revizije iz člena 2(9). V takšnem primeru država članica obvesti Komisijo o izidu teh postopkov takoj, ko je ta znan.

5. Kadar je bilo dano obvestilo, da je bil postopek oddaje javnega naročila zadržan skladno z odstavkom 3(c), zadevna država obvesti Komisijo, ko se zadržanje odpravi ali ko se začne nov postopek oddaje javnega naročila, ki se delno ali v celoti nanaša na isti predmet. S tem novim obvestilom država članica potrdi, da je bila domnevna kršitev odpravljena, ali pa vanj vključi utemeljeno razlago, zakaj kršitev ni bila odpravljena.“;

6. členi 9 do 12 se nadomestijo z naslednjim:

„Člen 12

Izvajanje

1. Komisija lahko po posvetovanju z Odborom od držav članic zahteva, da ji priskrbijo informacije o delovanju nacionalnih revizijskih postopkov.
2. Države članice Komisiji letno pošiljajo besedila vseh odločitev, vključno z razlogi zanje, ki jih sprejmejo njihovi revizijski organi v skladu s členom 2d(3).

Člen 12a

Pregled

Najpozneje 20. decembra 2012 Komisija pregleda izvajanje te direktive in poroča Evropskemu parlamentu in Svetu o

Člen 3

Prenos

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, do 20. decembra 2009. Komisiji nemudoma pošljejo besedila teh predpisov.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice pošljejo Komisiji besedila temeljnih predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 4

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 5

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Strasbourgu, 11. decembra 2007

Za Evropski parlament

Predsednik

H.-G. PÖTTERING

Za Svet

Predsednik

M. LOBO ANTUNES